

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η ψυχολόγος δίνει δύο βασικές συμβουλές στους γονείς: Πρώτον, να καλλιεργούν ένα κλίμα αγάπης, αποδοχής και ασφάλειας στις σχέσεις τους με τα παιδιά τους και να είναι ενθαρρυντικοί, ακόμη κι όταν ο έφηβος σφάλει. Δεύτερον, να δείχνουν μια γενικότερη ευελιξία απέναντι στη συμπεριφορά του, αλλά και σεβασμό στις απόψεις του.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στη δεύτερη παράγραφο παρουσιάζεται η δεύτερη συμβουλή της ψυχολόγου προς τους γονείς. Η προσθήκη της νέας συμβουλής δηλώνεται με το «και», ενώ οι διαρθρωτικές λέξεις: «πρώτον – δεύτερον» πραγματώνουν γλωσσικά τη σχέση σειράς – αρίθμησης συνδέοντας νοηματικά τις δύο παραγράφους, που περιέχουν τις δύο αντίστοιχα συμβουλές της ψυχολόγου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

β. Συμβουλευτικό

Το ρήμα της κύριας πρότασης είναι το «πρέπει» (δεοντική τροπικότητα), ενώ γίνεται ευρεία χρήση της υποτακτικής έγκλισης («να επιδείξουν», «να κάμψουν», να «ακούν»).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους/τις μαθητές/τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ο μαθητής ή η μαθήτρια μπορεί να επισημάνει πως Η Μαργαρίτα Περδικάρη παρουσιάζεται ως μία γενναία νεαρή γυναίκα, η οποία

- δε δειλιάζει όχι μόνο να οργανωθεί στην αντίσταση ενάντια στην Γερμανική κατοχή αλλά και να σταθεί χαμογελαστή απέναντι στο εκτελεστικό απόσπασμα (*«στάθηκε μπροστά στο απόσπασμα χαμογελώντας το πικρό χαμόγελο της οικογένειας των Περδικάρηδων»*), απευθύνοντας του ακόμη κι έναν ειρωνικό χαιρετισμό (*«όταν σήκωσαν τα ντουφέκια, η μικρή Μαργαρίτα κούνησε το χέρι της κ' είπε ένα ακατανόητο καληνύχτα, μάλιστα δεν είπε καληνύχτα, είπε ακριβώς – «καληνύχτα ντε...»*).
- Άντεξε τα βασανιστήρια των κατακτητών, αλλά και τον εγκλεισμό της στην φυλακή με πείσμα και αυταπάρνηση, χωρίς να προδώσει τα ονόματα των συμπατριωτών της (*«Το λιγνό κορμί της βάσταξε μ' απίστευτη αντοχή όλες τις κακουχίες της φυλακής, το στόμα της έμεινε κλεισμένο σ' όλα τα μαρτύρια που μαθεύτηκε πώς της κάνανε»*).

Στο δεύτερο υποερώτημα αξιολογείται η προσωπική ανταπόκριση του μαθητή στο κείμενο που διάβασε. Μπορεί να εκφράσει:

- Προβληματισμό, καθώς η ηρωίδα είναι μια ανυπότακτη και ανεξάρτητη γυναίκα, η οποία δρα μέσα σε ένα κοινωνικό περιβάλλον που κρατούσε τις γυναίκες μέσα στο σπίτι, δέσμιες των συζύγων, των πατεράδων ή ακόμη και των άρρενων αδερφών τους, χωρίς αυτονομία και ελεύθερη βούληση (*«Ως τα τότες οι γυναίκες εκεί ξέρανε μόνο να πεθαίνουν αμίλητες στο κρεβάτι ή το στρώμα τους απ' αρρώστιες κι από γεράματα, πεθαίνανε πάνω στη γέννα ή τη λεχωνιά τους, από το μαράζι της φτώχειας, της κακής παντριάς ή της ξενητιάς των αντρών τους»*).
- Θαυμασμό, καθώς, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι γυναίκες, που έπαιρναν την πρωτοβουλία να διαφοροποιηθούν και να μην κάνουν πράγματα από εκείνα που *«ο καθένας τα βρίσκει πολύ φυσικά»*, είχαν να αντιμετωπίσουν και την κοινωνική κατακραυγή.